

Római katolikus templom, Pécel

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI:

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/egyház/szervezet/vállalkozás) neve: **Települési Értéktár Bizottság, POLGÁRMESTERI HIVATAL, 2119 Pécel, Kossuth tér 1. +36 (28) 662 007, ertektar@pecel.hu**

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai

Név: **Péceli Települési Értéktár Bizottság, Almási Zsuzsanna**

2119 Pécel, Hunyadi u2.

Telefonszám:06- 547 301

E-mail cím: almasi1316@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI:

1. A nemzeti érték megnevezése: **Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Templom**

2. Fellelhetőségének pontos helye:2119 Pécel, Szent Imre körút 8.

3. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik (helyi, regionális, országos): **Helvi és Magyar Értéktár.**

4. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Péceli katolikus anyakönyvezés **1915**-től van, az ez év előtti anyakönyvek Rákoscsabán vannak.

A péceli római katolikus egyház a rákoscsabai egyház történetében **1762** óta szerepel, amikor Isaszegtől **gróf Eszterházy Károly**, váci megyéspüspök elszakította és mint leányegyházat Rákoscsabához csatolta.

1788-ban a Koldusvölgy keleti oldalán felépült iskolájuk egy szobája szolgált imahelyül a híveknek. Az iskola környékét **1874**-ig temetőül is használták. Az itt álló haranglábon előbb egy 57 fontos kisharang, **1842**-től egy 157 fontos nagyharang is felállításra került, melyet **gróf Nádasdy Ferenc**, váci megyéspüspök szentelt fel, és **1892**-ben egy 118 kg-os harangot kapott a harangláb.

1848 előtt még alig 70-80 római katolikus élt Pécelen. Ezek főleg urasági cselédek és iparosok voltak. A 19. század második felében került az addig református kézben lévő földbirtokok jelentős része római katolikus birtokosok kezébe.

1871 táján **Stettner Ignác** építésztől megvásárolta az egyház a Szilágyi téren (ma Köztársaság tér) lévő telket a rajta lévő családi házzal együtt. Fatornyos kápolnájukat, kis templomukat ebből a régi úrilakból alakították ki. Régi Gesztenyés Óvoda.

1892-ben – Szilágy Virgil közbenjárására – **dr. Schuster Konstantin**, váci megyéspüspök 8000 forinttal alapítványt hozott létre egy új péceli római katolikus templom építésére a váci takarékpénztárban. A templom részére alkalmas új telek vásárlására ugyanekkor megindult a pénzgyűjtés. (*Érdekességként: 1897 táján az új templom részére a telket Cser Laci bácsi nagypapájától vásárolta az egyház.*)

1892-ig a rákoscsabai plébános évenként egyszer, a kápolna védszentjének ünnepén, Szent László király napján végzett szentmisét Pécelen. Ettől az időtől az új templom felépítéséig minden ünnep- és vasárnaponként segédlelkészek végezték az egyházi teendőket.

Az új templom építését **1897**-ben kezdték, és **1899**-ben készült el Pfléger Ferenc, helybéli építőmester által, Tankó Sámuel tervei szerint.

A templomot **1900. április 29-én Jung János**, váci kanonok szentelte fel Magyarok Nagyasszonyának tiszteletére. A hívek birtokba vették az új templomot, s a "**PÉCZEL**" című újság 1905. évi 9. száma is írt róla.

1915. január 1-jétől helyi káptalanság lett Pécel. **1922. január 1-jétől** az egyházmegyei hatóság „Curatia” rangra emelte, tehát önálló plébánia lett a péceli római katolikus egyház. Így ettől az időponttól van a péceli római katolikus plébánián saját anyakönyv és saját egyháztanácsi testület.

1930-ban, Szent Imre halálának 900. évfordulójára Katona György, péceli postafőtiszt megfaragta a „**Szent Imre oltárt**”, melyről ma már sajnos nem tudni, hogy hol található. A Szent Imre oltárt egykor a *Péceli Szent Imre Herceg Ifjúsági Önképzőkör* tagjai gondozták.

1940-ben villanyvilágítást kaptak a „*Stáció-képek*”. Ezeket a képeket örökítette meg a külföldön élő Fáy Ferenc: „*Péceli Kálvária*” című versében. Az **1944**-ben kitört színes ablaküvegeket tehetős péceli polgárok ajándékozták a templomnak. Az üvegek ólomkeretben, ikonszerűen elkészített egyházi jeleneteket ábrázoltak. A képek alján feltüntették az ajándékozó nevét. A színes üvegeket a II. világháború után normál üvegekkel pótolták. **1947**-ben két új gyóntatószékkel gyarapodott a templom.

1950-ben a péceli római katolikus templomban Bárdos Lajos kórusa tartott nagyszerű előadást a híveknek.

1955-ben Takács István festette freskókat.

A templomot 1973-tól 1975-ig renoválták. A templom liturgikus terét Perczel Dénes tervei szerint rendezték át.

5. Indoklás az értéktárba történő felvételre:

A péceli katolikus templom kapcsolódik a település vallási-társadalmi és kulturális hagyományaihoz. Galgóczy Károly szerint - aki Fényes Elek statisztikájából vette az adatait - a római katolikusok lélekszáma 1837-ben 20%, 1877-ben 28%, 1890-ben 49%. 1892-ben a váci püspök azért nevez ki káplánt Rákoscabára, hogy „minden vasárnap mise tarthassék Pécelen”. Ezért is építettek egy önálló templomot, amit 1900-ban szenteltek fel. A község /város életéhez szervesen kapcsolódott a katolikus egyház iskolái, gyermekotthona.

6. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források:

[Dr. Varga Lajos: A váci egyházmegye történeti földrajza - Pécel](http://pecel.vaciegyhazmegye.hu/?q=node/2)

<http://pecel.vaciegyhazmegye.hu/?q=node/2>

[A péceli katolikus templom története](http://pecel.vaciegyhazmegye.hu/?q=node/44) <http://pecel.vaciegyhazmegye.hu/?q=node/44>

Varga Mihály: Pécel története

Juhász Jenőné: A péceli iskolák története

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja.

2. <http://postcards.hungaricana.hu/hu/216245/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>

<http://postcards.hungaricana.hu/hu/216241/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>

<http://postcards.hungaricana.hu/hu/77779/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>

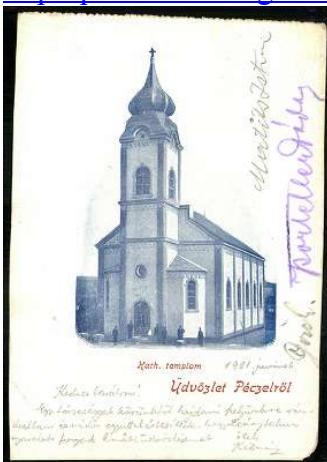
<http://postcards.hungaricana.hu/hu/216247/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>

<http://postcards.hungaricana.hu/hu/77776/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>

<http://postcards.hungaricana.hu/hu/77781/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>

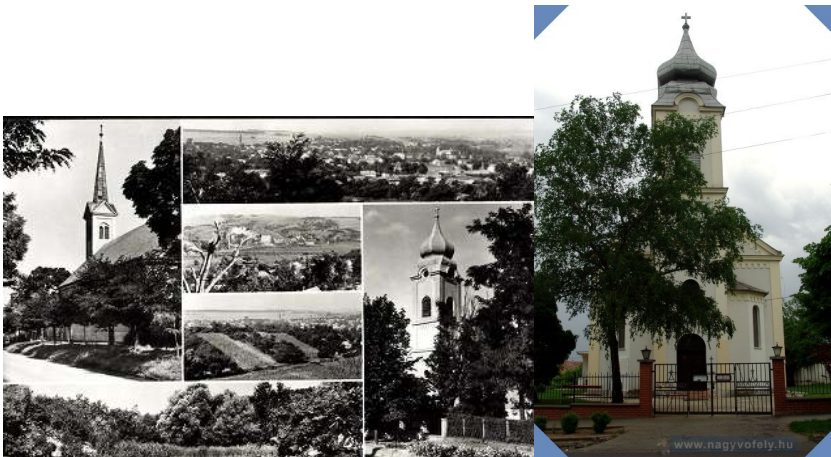
<http://postcards.hungaricana.hu/hu/77791/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>

<http://postcards.hungaricana.hu/hu/77831/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>

<http://postcards.hungaricana.hu/hu/77834/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>

<http://postcards.hungaricana.hu/hu/129130/?query=PLACE%3D%28P%C3%A9cel%29>
https://www.google.hu/search?q=p%C3%A9celi+r%C3%B3mai+katolikus+templom&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0CacQ_AUoAWoVChMIhjq5ztDpyAIVzL0aCh17Igyb&biw=1600&bih=763#imgrc=eTCovNDSpt0-gM%3A

2. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat.

Pécel, 2015. év november hó 17. nap

Almási Zsuzsanna